

Në bazë të nenit 44 paragrafi (3) të Ligjit për mësimdhënësit dhe bashkëpunëtorët profesional në shkollat fillore dhe të mesme ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 161/19) ministri i Arsimit dhe Shkencës miratoi

RREGULLORE

për kompetencat themelore profesionale në fushat e bashkëpunëtorit profesional në shkollat fillore dhe të mesme

Neni 1

Me këtë rregullore përcaktohen kompetencat themelore profesionale në fushat e bashkëpunëtorit profesional në shkollat fillore dhe të mesme (në tekstin e mëtejshëm: kompetencat themelore profesionale).

Veprimtarinë edukativo-arsimore në arsimin fillor dhe të mesëm e kryejnë bashkëpunëtorët profesional: pedagog, psikolog, edukator special dhe rehabilitator, sociolog, punonjës social, bibliotekar etj.

Neni 2

Kompetencat themelore profesionale përfshijnë njohuritë, aftësitë dhe shkathtësitë bazë që i posedon bashkëpunëtori profesional për të qenë në gjendje të kryejë cilësisht punën e bashkëpunëtorit profesional në shkollat fillore dhe të mesme.

Kompetencat themelore profesionale përfshijnë vlerat profesionale dhe njohuritë dhe aftësitë profesionale në fushat e mëposhtme:

- punë me nxënës;
- punë me mësimdhënësit;
- punë me prindërit;
- bashkëpunimi me komunitetin;
- zhvillimi profesional dhe bashkëpunimi profesional;
- punë analitike-kërkimore;
- struktura, organizimi dhe klima e shkollës.

Neni 3

Kompetencat themelore profesionale i referohen bashkëpunëtorit profesional: pedagogut, psikologut, edukatorit special dhe rehabilitatorit, sociologut, punonjësit social dhe bibliotekarit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, të cilat i referohen njohurive dhe aftësive profesionale, grupohen në dy kategori: kompetenca të përbashkëta dhe kompetenca specifike për profile individuale të bashkëpunëtorit profesional.

Brenda të dyja kategorive, kompetencat janë të organizuara në shtatë fusha, dhe secila fushë përbëhet nga disa nënfusha.

KOMPETENCAT E PËRBASHKËTA PROFESIONALE

Neni 4

Kompetencat e përbashkëta i referohen bashkëpunëtorit profesional: pedagogut, psikologut, sociologut, punonjësit social, edukatorit special dhe rehabilitatorit dhe bibliotekarit.

Neni 5

Në fushën "Puna me nxënësit" përfshin tre nënfusha:

- Mbështetja e nxënësve në mësim;
- Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve dhe
- Orientimi profesional dhe në karrierë i nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha **Mbështetja e nxënësve në mësim** kanë të bëjnë me të kuptuarit e dallimeve individuale në të nxënit mes nxënësve, njohjen e metodave dhe teknikave të punës me nxënësit, njohuritë dhe përdorimin e strategjive të përshtatshme për të mësuar dhe mësimdhënie. si mbështetje e nxënësve në mësimin e duhur me nevojat e tyre.

Kompetencat themelore profesionale nga nënfusha **Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve** i referohen njohjes dhe aplikimit të llojeve të ndryshme të strategjive dhe qasjeve në formën individuale dhe grupore të punës mësimore dhe komunikimit me nxënësit për të zhvilluar vetëbesimin, humanizmin, solidaritetin e tyre. , multikulturalizmi, ndërkulturalizmi, bashkëpunimi dhe integrimi ndëretnik, pjesëmarrja demokratike etj.

Kompetencat themelore profesionale nga nënfusha **Udhëzimi profesional dhe në karrierë i nxënësve** i referohen njohurive dhe përdorimit të duhur të metodave, teknikave dhe instrumenteve për orientim profesional, këshillim dhe orientim në karrierë të nxënësve.

Neni 6

Në fushën „Puna me mësimdhënës“ janë të përfshira tre nënfusha:

- Mbështetja e mësimdhënësve në planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit;
- Mbështetje për mësuesit në punën me nxënës dhe
- Mbështetje për mësuesit në punën me prindërit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha **Përkrahja e mësimdhënësve në planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit** i referohen njohurive të dokumenteve dhe standardeve strategjike, konceptuale dhe programore për nënsistemin e arsimit në të cilin ai punon. , njohja e parimeve dhe qasjeve në planifikim dhe vlerësim, si dhe ndihma e mësimdhënësve në planifikimin, zbatimin e mësimdhënies, monitorimin dhe vlerësimin e nxënësve, duke marrë parasysh karakteristikat dhe nevojat individuale të nxënësve në periudhat e caktuara zhvillimore.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha **Përkrahja e mësimdhënësve për punën me nxënës** i referohen njohurive të metodave të ndryshme të mësimdhënies, strategjive e të nxënit dhe mësimdhënies, përshtatjes së mësimdhënies me karakteristikat e nxënësve, si dhe ofrimit të mbështetjes profesionale për mësuesit në vendosjen e komunikimit të mirë ndërmjet nxënësve dhe mësimdhënësve dhe ndërmjet nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha **Përkrahja e mësimdhënësve për punë me prindërit** i referohen njohurive dhe aftësive për zhvillimin e strategjisë, përkatësisht zgjedhjes së metodave dhe përmbajtjeve për bashkëpunim mes mësimdhënësve dhe prindërve.

Neni 7

Në fushën "Puna me prindërit" përfshihen tre nënfusha:

- Këshillim dhe konsultim individual dhe në grup me prindërit;
- Edukimi i prindërve dhe
- Përfshirja e prindërve në jetën dhe punën e shkollës.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha e këshillimit dhe **Konsultimit individual dhe grupor me prindërit** lidhen me të kuptuarit se si familja ndikon në zhvillimin kognitiv, emocional dhe social të nxënësve, aftësinë për të identifikuar situatat e mundshme të krizës në familje që ndikojnë në zhvillimin dhe mësimin e nxënësve dhe aftësitë për komunikim adekuat, duke i dhënë mbështetje familjes.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha Edukimi i prindërve i referohen njohurive dhe aftësive për identifikimin e nevojave të prindërve për edukim dhe edukimin e prindërve lidhur me rolin e tyre prindëror dhe mënyrat e komunikimit me fëmijët për t'i ndihmuar ata të mësojnë.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha **Përfshirja e prindërve në jetën dhe punën e shkollës** i referohen njohurive dhe aftësive për përfshirjen e prindërve në segmente të veçanta të procesit arsimor.

Neni 8

Në fushën "Bashkëpunimi me komunitetin" përfshin dy nënfusha:

- Bashkëpunimi me komunitetin lokal dhe
- Bashkëpunimi me institucionet dhe organizatat profesionale.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha **Bashkëpunimi me komunitetin lokal** i referohen pjesëmarrjes në planifikimin, zbatimin dhe monitorimin e aktiviteteve të shkollës dhe komunitetit që përmirësojnë arritjet e nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha **Bashkëpunimi me institucionet dhe organizatat profesionale** i referohen njohurive dhe aftësive për arritjen e bashkëpunimit me institucionet përkatëse gjatë punës me grup të caktuar të nxënësve, mësimdhënësve, prindërve dhe për punën e tyre.

Neni 9

Fusha "Zhvillimi profesional dhe bashkëpunimi profesional" përfshin dy nënfusha:

- Zhvillimi profesional personal dhe
- Mbështetja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha e **zhvillimit profesional personal** i referohen njohurive dhe aftësive për përdorimin e njohurive të fituara për avancimin e praktikës individuale, si dhe për planifikimin, mbajtjen e evidencës dhe organizimin e evidencës për zhvillimin e vet profesional.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit ekspert nga nënfusha **Përkrahja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë** kanë të bëjnë me njohuritë dhe aftësitë për përgatitjen e instrumenteve, mbledhjen e të dhënave dhe analizën e nevojave për zhvillim profesional të mësimdhënësve. Kompetencat e bashkëpunëtorit profesional për këtë nënfushë përfshijnë edhe zotërimin e njohurive dhe aftësive për zbatimin e formave të ndryshme të edukimit me kuadrin arsimor.

Neni 10

Në fushën e "punës analitike-kërkimore" mbulohen dy nënfusha:

- Analiza dhe vlerësimi i punës edukative dhe
- Hulimtimi i punës edukative - arsimore.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha Analiza dhe vlerësimi i punës edukativo-arsimore i referohen njohjes së metodologjisë për analizimin e dokumentacionit për punën edukative-arsimore në shkollë dhe aftësive për të nxjerrë përfundime dhe për t'i përdorur ato për përmirësimin e procesit arsimor.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha Hulimtimi i punës edukativo-arsimore kanë të bëjnë me njohuritë dhe aftësitë e mbledhjes së të dhënave, analizës sasiore dhe cilësore e të dhënave të marra, interpretimit dhe raportimit të rezultateve të fituara të hulumtimit, si dhe dhënies së rekomandimeve me qëllim të përmirësimit të procesit edukativo - arsimor.

Neni 11

Fusha "Struktura, organizimi dhe klima e shkollës" përfshin dy nënfusha:

- Struktura dhe organizimi i shkollës (planifikimi, monitorimi i punës edukative, evidenca dhe dokumentacioni pedagogjik, vlerësimi) dhe
- Klima e shkollës, mjedisi i sigurt dhe pjesëmarrja demokratike.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha e **strukturës dhe organizimit të shkollës** i referohen njohurive për sistemin e organizimit dhe funksionimit të shkollës, nevojave dhe prioritetëve të shkollës, si dhe aftësive për hartimin dhe shpjegimin e nismave për modernizimi i punës arsimore.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit ekspert nga nënfusha **Klima e shkollës, mjedisi i sigurt dhe pjesëmarrja demokratike** i referohen njohurive për zhvillimin e programeve në lidhje me përfshirjen sociale dhe arsimore, si dhe planifikimin dhe organizimin e aktiviteteve për multikulturalizëm, ndërkulturalizëm dhe integritet ndëretnik. dhe pjesëmarrjen demokratike të nxënësve në jetën e shkollës.

Neni 12

Kompetencat e përbashkëta profesionale që duhet t'i posedojë bashkëpunëtorit profesioanl nga nenet 5, 6, 7, 8, 9, 10 dhe 11 nga kjo rregullore janë dhënë në Shtojcën nr. 1 që është pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje

KOMPETENCAT THEMELORE PROFESIONALE PËR BASHKËPUNËTORËT E CAKTUAR PROFESIONAL - PEDAGOG

Neni 13

Në fushën “Puna me nxënës” për mësimdhënësin bashkëpunëtor profesional mbulohen dy nënfusha:

- Mbështetja e nxënësve në mësim dhe
- Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të pedagogut bashkëpunëtor profesional nga nënfusha **Mbështetja e nxënësve në mësim** i referohen zbatimit të strategjive e të nxënësve dhe mësimdhënies, si dhe njohjes së teknikave efektive e të nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të mësuesit bashkëpunëtor profesional nga nënfusha **Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve** kanë të bëjnë me njohuritë dhe aftësitë për këshillimin, monitorimin dhe inkurajimin e nxënësve për zhvillim të mëtejshëm.

Neni 14

Në fushën “Puna me mësuesit” për bashkëpunëtor profesional mbulohen dy nënfusha:

- Mbështetja e mësimdhënësve në planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit;
- Mbështetja e mësimdhënësve në punën me nxënësit.

Kompetencat themelore profesionale të mësuesit bashkëpunëtor nga nënfusha **Mbështetja e mësimdhënësve në planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit** i referohen njohjes së metodave moderne për monitorimin dhe vlerësimin e nxënësve, si dhe aftësitë për të ndihmuar mësuesit në procesin e përgatitjes dhe realizimit të mësimdhënies cilësore dhe e të nxënësve ndërveprues dhe në përgatitjen dhe realizimin e kontrollit të jashtëm dhe të brendshëm të arritjeve të nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të pedagogut bashkëpunëtor profesional nga nënfusha **Mbështetja e mësimdhënësve në punën me nxënës** i referohen njohurive dhe aftësive për të shpjeguar dhe demonstruar mënyrat se si mund të ndihmohen nxënësit të përdorin qasje të ndryshme në të nxënësve.

Neni 15

Në fushën “Puna me prindërit” për pedagogun bashkëpunëtor profesional është përfshirë një nënfushë e këshillimit dhe konsultimit individual dhe grupor me prindërit.

Kompetencat themelore profesionale të mësuesit bashkëpunëtor profesional nga nënfusha **Këshillimi dhe konsultimi individual dhe në grup me prindërit** i referohen njohjes së formave dhe metodave për këshillim efektiv të prindërve, si dhe aplikimit të metodave dhe formave të ndryshme të këshillimit individual dhe grupor të prindërit.

Neni 16

Në fushën “Bashkëpunimi me komunitetin” për pedagogun bashkëpunëtor profesional përfshihet një nënfushë Bashkëpunimi me komunitetin lokal.

Kompetencat themelore profesionale të mësuesit bashkëpunëtor profesional nga nënfusha **Bashkëpunimi me komunitetin lokal** i referohen përfshirjes në procesin e planifikimit, organizimit dhe monitorimit të mësimin praktik në shkollat e mesme profesionale.

Neni 17

Në fushën "Zhvillimi profesional dhe bashkëpunimi profesional" për mësimdhënësin bashkëpunëtor profesional është përfshirë në nënfushën Mbështetja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë. Kompetencat themelore profesionale të mësimdhënësit bashkëpunëtor profesional nga nënfusha **Mbështetja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë** i referohet njohjes së kompetencave themelore profesionale për mësimdhënësit dhe mbajtjes së dokumentacionit për zhvillimin profesional të mësimdhënësve.

Neni 18

Në fushën "Puna analitike-hulumtuese" për pedagogun bashkëpunëtor profesional është përfshirë një nënfushë Hulumtimi i punës arsimore. Kompetencat themelore profesionale të mësuesit bashkëpunëtor profesional nga nënfusha **Hulumtimi i punës edukativo-arsimore** i referohen njohurive dhe aftësive për kryerjen e veprimeve dhe llojeve të tjera të hulumtimit për përmirësimin e mësimdhënies.

Neni 19

Në fushën "Struktura, organizimi dhe klima e shkollës" për pedagogun bashkëpunëtor profesional është përfshirë një nënfushë Struktura dhe organizimi i shkollës (planifikimi, monitorimi i punës edukative, evidenca dhe dokumentacioni pedagogjik, vlerësimi).

Kompetencat themelore profesionale të mësuesit bashkëpunëtor profesional nga nënfusha **Struktura dhe organizimi i shkollës** i referohen njohurive se si duhet të zhvillohet procesi mësimor, strukturës së procesverbalit dhe dokumentacionit pedagogjik dhe mënyrave të menaxhimit të tij, si dhe aftësive për të monitorojnë procesverbalin dhe dokumentacionin mësimor dhe pedagogjik.

Neni 20

Kompetencat profesionale specifike që duhet t'i posedojë bashkëpunëtori profesional – pedagogu nga nenet 13, 14, 15, 16, 17, 18 dhe 19 nga kjo rregullore janë dhënë në Shtojcë nr. 2 që është pjesë përbërëse e rregullores.

PSIKOLOGU

Neni 21

Në fushën "Puna me nxënësit" mbulohen tre nënfusha për psikologun e bashkëpunëtorit profesional:

- Mbështetja e nxënësve në mësim;
- Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve dhe
- Orientimi profesional dhe në karrierë i nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të psikologut ekspert bashkëpunëtor nga nënfusha Mbështetja e nxënësve në mësim kanë të bëjnë me njohjen dhe përdorimin e teknikave për këshillim dhe moderim të punëtorive psikologjike.

Kompetencat themelore profesionale të psikologut ekspert bashkëpunëtor nga nënfusha Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve kanë të bëjnë me njohjen dhe përdorimin e teknikave dhe strategjive të provuara për vlerësimin dhe përmirësimin e funksionimit socio-emocional të nxënësve dhe shëndetit të tyre mendor.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikologut

nga nënfusha Orientimi profesional dhe në karrierë i nxënësve kanë të bëjnë me njohjen dhe përdorimin e instrumenteve matëse psikologjike për orientim profesional.

Neni 22

Në fushën „Puna me mësime të mësimdhënësve“ për bashkëpunëtorin profesional – psikologun janë përfshirë dy nënfusha:

Mbështetja e mësime të mësimdhënësve për planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit dhe

- Mbështetje për mësuesit për të punuar me nxënësit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikologut nga nënfusha **Mbështetja e mësime të mësimdhënësve për planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit** kanë të bëjnë me njohjen e metodave moderne dhe të ndryshme të monitorimit dhe vlerësimit, njohuritë e psikometrisë dhe aftësitë për të ndihmuar mësuesit në zgjedhjen dhe përgatitjen e instrumenteve për vlerësimin dhe vetëvlerësimin e arritjeve të nxënësve dhe përgatitjen dhe zbatimin e verifikimit të jashtëm dhe të brendshëm të arritjeve të nxënësve.

Kompetencat kryesore profesionale të psikologut të bashkëpunëtorit profesional nga nënfusha **Mbështetja e mësime të mësimdhënësve për të punuar me nxënës** kanë të bëjnë me njohuritë dhe aftësitë e mësime të mësimdhënësve këshillues, si të udhëzohen studentët të përdorin qasje të ndryshme në të nxënësit dhe të identifikojnë dhe inkurajojnë me sukses aftësitë e nxënësve të talentuar.

Neni 23

Në fushën "Puna me prindërit" mbulohen dy nënfusha për bashkëpunëtorin profesional psikologun:

- Këshillim dhe konsultim individual dhe grupor me prindërit dhe

- Përfshirja e prindërve në jetën dhe punën e shkollës.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikologut nga nënfusha Këshillimi dhe konsultimi individual dhe grupor me prindërit i referohen njohurive dhe aftësive për aplikimin e formave dhe metodave të përshtatshme për këshillim efektiv të prindërve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikolog nga nënfusha **Përfshirja e prindërve në jetën dhe punën e shkollës** kanë të bëjnë me marrjen e masave parandaluese për parandalimin e ndikimit negativ të mjedisit të rinjtë dhe tejkalimin e vështirësive të shprehura.

Neni 24

Në fushën „Bashkëpunimi me komunitetin“ për bashkëpunëtorin profesional psikologun është përfshirë një nënfushë Bashkëpunimi me komunitetin lokal.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikologut nga nënfusha Bashkëpunimi me komunitetin lokal i referohen përfshirjes në procesin e planifikimit, organizimit dhe monitorimit të mësimit praktik në shkollat e mesme profesionale.

Neni 25

Në fushën "Zhvillimi profesional dhe bashkëpunimi profesional" për bashkëpunëtorin profesional, është përfshirë një nënfushë Mbështetja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikologut nga nënfusha **Përkrahja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë** i referohen njohjes së kompetencave themelore profesionale për mësime të mësimdhënësve dhe mbajtjes së dokumentacionit për zhvillimin profesional të mësime të mësimdhënësve.

Neni 26

Në fushën e "Puna analitike-hulumtuese" për bashkëpunëtorin profesional psikologun, është përfshirë një nënfushë Hulumtimi i punës edukative.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikologut nga nënfusha Hulumtimi i punës edukativo-arsimore i referohen njohurive dhe aftësive për përdorimin e duhur të testeve psikologjike dhe për kryerjen e hulumtimeve në veprim, në bazë të cilave ai propozon programe për përmirësimin e të nxënësve dhe shëndetit mendor të nxënësve.

Neni 27

Në fushën "Struktura, organizimi dhe klima e shkollës" mbulohen dy nënfusha për bashkëpunëtorin profesional psikologun:

- Struktura dhe organizimi i shkollës (planifikimi, monitorimi i punës edukative, evidenca dhe dokumentacioni pedagogjik, vlerësimi) dhe klima e shkollës, mjedisi i sigurt dhe pjesëmarrja demokratike.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikologut nga nënfusha **struktura dhe organizimi i shkollës** i referohen njohurive të përdorimit të drejtë të instrumenteve psikodiagnostike.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional psikologut nga nënfusha **Klima shkollore, mjedisi i sigurt dhe pjesëmarrja demokratike** kanë të bëjnë me njohuritë dhe zbatimin e strategjive, teknikave dhe mekanizmit të intervenimit të krizës në shkollë.

Neni 28

Kompetencat specifike profesionale që duhet të posedojë bashkëpunëtorin profesional - psikologu nga nenet 21, 22, 23, 24, 25, 26 dhe 27 të kësaj rregulloreje jepen në Shtojcën nr. 3 që është pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje.

SOCIOLOGU

Neni 29

Në fushën „Puna me nxënësve“ për bashkëpunëtorët profesional sociolog janë të përfshirë dy nënlëmi:

Përkrahja e nxënësve në mësim dhe

Përcjellja dhe përkrahja e zhvillimit të nxënësve.

- Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional sociolog nga nënfusha Mbështetja e nxënësve në mësim kanë të bëjnë me njohjen e faktorëve socialë që ndikojnë në të nxënësve dhe suksesin e nxënësve, si dhe të punës me nxënës që kanë probleme me planifikimin e kohës së lirë, me përshtatjen dhe sjelljen.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional sociolog nga nënfusha Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve i referohen njohurive dhe aftësive për organizimin dhe realizimin e aktiviteteve jashtëshkollore dhe të lira studentore.

Neni 30

Në fushën "Puna me mësimdhënësve" për bashkëpunëtorin profesional- sociolog, përfshihet nënfusha Mbështetje për mësimdhënësve në planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional-sociolog nga nënfusha Mbështetja e mësimdhënësve në planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit i referohen njohurive për potencialet dhe rreziqet në mësimin e

nxënësve me formime të ndryshme socio-kulturore. për aftësitë për të ndihmuar mësuesit në planifikimin dhe organizimin e aktiviteteve jashtëmësimore dhe mësimore, punën me organizatat sociale, bashkëpunimin me bashkësinë lokale, mbështetjen e punës së komunitetit të nxënësve, bashkëpunimin me prindërit etj.

Neni 31

Në fushën "Puna me prindërit" mbulohen dy nënfusha për bashkëpunëtorin profesional sociolog:

- Këshillim dhe konsultim individual dhe grupor me prindërit dhe
- Përfshirja e prindërve në jetën dhe punën e shkollës.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional sociologut nga nënfusha **Këshillimi dhe konsultimi individual dhe grupor me prindërit** i referohen njohurive dhe aftësive për të ndihmuar prindërit në identifikimin, monitorimin dhe tejkalimin e dukurive sociopatologjike tek fëmijët e tyre.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional sociolog nga nënfusha **Përfshirja e prindërve në jetën dhe punën e shkollës** i referohen ndërmarrjes së përbashkët të masave parandaluese për parandalimin e ndikimit negativ të mjedisit të rinjtë dhe për tejkalimin e vështirësive të shprehura.

Neni 32

Në fushën e "Bashkëpunimit me komunitetin" për bashkëpunëtorin profesional sociolog, përfshihet një nënfushë e Bashkëpunimit me bashkësinë lokale.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional sociologut nga nënfusha **Bashkëpunimi me bashkësinë lokale** i referohen njohjes së marrëdhënieve funksionale dhe konflikteve të shkollës dhe komunitetit, si dhe bashkëpunimit me institucionet përkatëse për parandalimin e dukurive devijuese në shkolle.

Neni 33

Në fushën "Zhvillimi profesional dhe bashkëpunimi profesional" për bashkëpunëtorin profesional sociolog, është përfshirë një nënfushë Mbështetja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional sociolog nga nënfusha **Përkrahja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë** i referohen njohjes së kompetencave themelore profesionale për mësimdhënësit dhe mbajtjes së dokumentacionit për ngritjen profesionale të mësimdhënësve.

Neni 34

Në fushën e "Punës analitike-hulumtuese" për bashkëpunëtorin profesional sociolog, përfshihet një nënfushë Hulumtimi i punës arsimore.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional sociologut nga nënfusha **Hulumtimi i punës edukativo - arsimore kanë të bëjnë me metodologjinë e hulumtitit sociologjik në arsim dhe përdorimit të tyre në praktikën e tyre.**

Neni 35

Në fushën "Struktura, organizimi dhe klima e shkollës" mbulohen dy nënfusha për sociologun profesionist:

- Struktura dhe organizimi i shkollës (planifikimi, monitorimi i punës edukative, evidenca dhe dokumentacioni pedagogjik, vlerësimi) dhe
- Klima e shkollës, mjedisi i sigurt dhe pjesëmarrja demokratike.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional sociologut nga nënfusha **Struktura dhe Organizimi i Shkollës** i referohen njohurive dhe aftësive

për monitorimin e mënyrës së mbajtjes së evidencës dhe dokumentacionit pedagogjik dhe për propozimin e masave për përmirësim, si dhe për evidentimin dhe sigurimin e përfshirjes të detyrimeve të shkollës.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtor profesional sociologut nga nënfusha **Klima shkollore, mjedisi i sigurt dhe pjesëmarrja demokratike** i referohen njohurive për rëndësinë e përfshirjes së të gjithë nxënësve në procesin arsimor, pavarësisht nga formimi, aftësitë e tyre, sjellje etj.

Neni 36

Kompetencat specifike profesionale që duhet t'i zotërojë bashkëpunëtori profesional-sociologu nga nenet 29, 30, 31, 32, 33, 34 dhe 35 të kësaj rregulloreje jepen në Shtojcën nr. 4 që është pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje.

PUNËTORI SOCIAL

Neni 37

Në fushën “Puna me nxënës” mbulohen dy nënfusha për bashkëpunëtorin profesional të punonjësit social:

- Mbështetja e nxënësve në mësim dhe
- Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha Mbështetja e nxënësve në mësim i referohen njohjes së metodave të punës sociale me një individ dhe punës sociale në bashkësinë lokale, si dhe aftësive për identifikim, organizim dhe përdorim të burimeve në shkollë dhe mjedisin e jashtëm me qëllim të përmirësimit të suksesit të nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha **Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve** kanë të bëjnë me njohuritë dhe aplikimin e qasjeve të duhura në punën sociale.

Neni 38

Në fushën “Puna me mësuesit” për bashkëpunëtorin profesional- social përfshihen tre nënfusha:

- Mbështetja e mësimit të nxënësve për planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit;
- Mbështetje për mësimit të nxënësve për të punuar me nxënës dhe
- Mbështetje për mësimit të nxënësve për të punuar me prindërit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha **Përkrahja e mësimit të nxënësve për planifikimin dhe realizimin e procesit edukativo-arsimor dhe vetëvlerësimi** i referohen njohjes së rreziqeve të mundshme në mësimin e nxënësve me formime të ndryshme socio-kulturore.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha **Mbështetja e mësimit të nxënësve për punë me nxënës** kanë të bëjnë me njohuritë e teknikave të ndërmjetësimit dhe zgjidhjes së konflikteve në punën sociale.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha **Mbështetja e mësimit të nxënësve për punën me prindërit** i referohen njohjes së teknikave të ndërmjetësimit dhe zgjidhjes së konflikteve në punën sociale me prindërit.

Neni 39

Në fushën “Puna me prindërit” mbulohen tre nënfusha për bashkëpunëtorin

profesionist social:

- Këshillim dhe konsultim individual dhe në grup me prindërit;
- Edukimi i prindërve dhe
- Përfshirja e prindërve në jetën dhe punën e shkollës.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha e **Këshillimit dhe konsultimit individual dhe grupor me prindërit** i referohen njohjes së qasjeve të punës me familje dhe rasteve individuale.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha **Edukimi i prindërve** i referohen njohurive dhe aftësive për organizimin dhe përfshirjen e prindërve në njohjen dhe tejkalimin e rreziqeve sociale dhe ndikimin e tyre në zhvillimin dhe të nxënësve të fëmijës.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha **Përfshirja e prindërve në jetën dhe punën e shkollës** i referohen njohurive dhe aftësive për bashkëpunim me prindërit përmes përfshirjes së tyre në punë të ndryshme dhe organe të tjera në shkollë.

Neni 40

Në fushën e “Bashkëpunimit me komunitetin” mbulohen dy nënfusha për bashkëpunëtorin profesionist social:

- Bashkëpunimi me komunitetin lokal dhe
- Bashkëpunimi me institucionet dhe organizatat profesionale.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha Bashkëpunimi me komunitetin lokal i referohen njohjes së metodologjisë së punës sociale në komunitetin lokal, si dhe aftësive për fillimin dhe vendosjen e bashkëpunimit, negocimin me komunitetin për realizimi i projekteve të përbashkëta me karakter social në shkollë .

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha e **Bashkëpunimit me institucionet dhe organizatat profesionale** i referohen njohurive dhe aftësive për themelimin e punës sociale në rrjet.

Neni 41

Në fushën e "Punës analitike-kërkimore" për bashkëpunëtorin profesional punonjës social, përfshihet një nënfushë Hulumtimi i punës edukative.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha **Hulumtimi i punës edukative-arsimore** i referohen njohjes së metodologjisë së punës sociale në arsim, si dhe aftësive për të kryer hulumtim aksionar në punën sociale në arsim.

Neni 42

Në fushën “Struktura, organizimi dhe klima e shkollës” mbulohen dy nënfusha për bashkëpunëtorin profesional të punonjësit social:

- Struktura dhe organizimi i shkollës (planifikimi, monitorimi i punës edukative, evidenca dhe dokumentacioni pedagogjik, vlerësimi) dhe
- Klima e shkollës, mjedisi i sigurt dhe pjesëmarrja demokratike.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional të punonjësit social nga nënfusha **Struktura dhe organizimi i shkollës** i referohen njohurive dhe aftësive për aplikimin e teknikave për planifikimin, programimin dhe vlerësimin e punës sociale me individë dhe familje.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional punonjës social nga nënfusha e **klimes së shkollës, mjedisit të sigurt dhe pjesëmarrjes demokratike** i referohen njohjes së rëndësisë së përfshirjes së nxënësve të familjeve me rrezik social në procesin arsimor.

Neni 43

Kompetencat profesionale specifike që duhet ti posedojë bashkëpunëtorin profesional punëtor social nga nenet 37, 38, 39, 40, 41 dhe 42 janë dhënë në Shtojcën nr. 5 që është pjesë përbërëse e rregullores.

EDUKATORI SPECIAL DHE REHABILITORI

Neni 44

Në fushën “Puna me nxënësit” për bashkëpunëtorin profesional edukator special dhe rehabilitues mbulohen tre nënfusha:

- Mbështetja e nxënësve në mësim;
- Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve dhe
- Orientimi profesional dhe në karrierë i nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha **Mbështetja e nxënësve në mësim** kanë të bëjnë me njohjen e strategjive dhe teknikave përkatëse për vlerësimin e nevojave arsimore të nxënësve me nevoja të veçanta arsimore, si dhe aftësive për të ofruar ndihmën e menjëhershme në mësimin e nxënësve me nevoja të veçanta arsimore.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional edukator special dhe rehabilitues nga nënfusha **Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve** i referohen njohurive dhe aftësive për monitorimin e efekteve të planit individual arsimor (në tekstin e mëtejshëm: PAI).

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha e Orientimit profesional dhe në karrierë të nxënësve i referohen njohurive dhe aftësive për këshillim individual dhe grupor me nxënës me nevoja të veçanta arsimore për zgjedhjen e duhur të arsimit apo profesionit të mëtejshëm.

Neni 45

Në fushën „Puna me mësimdhënësit“ për bashkëpunëtorin profesional edukator special rehabilitues janë përfshirë dy nënfusha:

- Mbështetja e mësimdhënësve për planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimin;
- Mbështetje për mësuesit për të punuar me nxënësit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha **Përkrahja e mësimdhënësve për planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimin** i referohen njohurive dhe aftësive për përgatitjen/zgjedhjen e metodave, teknikave, mjeteve të punës, si dhe instrumentet e vlerësimin të përshtatshëm për llojin e nevojave të veçanta arsimore, synimet e përcaktuara në PEI dhe stilin e të nxënësve të nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha **Mbështetja e mësimdhënësve për punën me nxënës** i referohen njohurive dhe aftësive për ofrimin e ndihmës profesionale mësimdhënësve përmes takimeve dhe trajnimeve individuale ose grupore për identifikimin e nxënësve me nevoja të veçanta arsimore dhe strategjitë e punës me ta.

Neni 46

Në fushën “Puna me prindërit” për bashkëpunëtorin profesional edukator special dhe rehabilitues, është përfshirë një nënfushë Këshillimi dhe konsultimi individual dhe grupor me prindërit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha e **Këshillimit dhe konsultimit individual dhe**

grupor me prindërit i referohen njohurive dhe aftësive për kryerjen e këshillimit individual dhe grupor të prindërve të fëmijëve me nevoja të veçanta arsimore.

Neni 47

Në fushën “Bashkëpunimi me komunitetin” për bashkëpunëtorin profesional edukator special dhe rehabilitues përfshihet një nënfushë Bashkëpunimi me komunitetin lokal.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha **Bashkëpunimi me komunitetin lokal** i referohen njohurive dhe aftësive për përfshirje në procesin e planifikimit, organizimit dhe monitorimit të mësimin praktik në shkollat e mesme profesionale.

Neni 48

Në fushën "Zhvillimi profesional dhe bashkëpunimi profesional" për bashkëpunëtorin profesional edukator special dhe rehabilitues, është përfshirë nënfusha Mbështetja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha **Përkrahja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë** i referohen njohjes së kompetencave themelore profesionale të mësimdhënësve dhe mbajtjes së dokumentacionit për ngritjen profesionale të mësimdhënësve.

Neni 50

Në fushën “Struktura, organizimi dhe klima e shkollës” mbulohen dy nënfusha për bashkëpunëtorin profesional edukator special dhe rehabilitues:

- Struktura dhe organizimi i shkollës (planifikimi, monitorimi i punës edukative, evidenca dhe dokumentacioni pedagogjik, vlerësimi) dhe
- Klima e shkollës, mjedisi i sigurt dhe pjesëmarrja demokratike.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha Struktura dhe organizimi i shkollës i referohen njohurive dhe aftësive për monitorimin e mënyrës së mbajtjes së evidencës dhe dokumentacionit për nxënësit me nevoja të veçanta arsimore dhe propozimin e masave për përmirësim.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional, edukatorit special dhe rehabilitatorit nga nënfusha e **Klimës së shkollës, mjedisit të sigurt dhe pjesëmarrjes demokratike** i referohen njohurive dhe aftësive për përfshirjen e duhur të nxënësve me nevoja të veçanta arsimore në aktivitetet e bashkësive të nxënësve.

Neni 51

Kompetencat specifike profesionale që duhet të ketë bashkëpunëtori profesional special edukator dhe rehabilitues nga nenet 44, 45, 46, 47, 48, 49 dhe 50 të kësaj rregulloreje jepen në shtojcën nr. 6 që është pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje.

BIBLIOTEKAR

Neni 52

Në fushën “Puna me nxënësit” për bashkëpunëtorin profesional të bibliotekës mbulohen dy nënfusha:

- Mbështetja e mësimdhënësve në mësim dhe
- Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional të bibliotekës nga nënfusha Mbështetja e nxënësve në të nxënit i referohen njohurive dhe aftësive për të nxitur nxënësit të zhvillojnë aftësitë e pavarura të leximit dhe të nxënit, si dhe për t'i udhëhequr nxënësit për të lexuar dhe vlerësuar në mënyrë kritike dhe analitike të ndryshme, përmbajtjen dhe burimet e informacionit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional bibliotekar nga nënfusha Monitorimi dhe mbështetja e zhvillimit të nxënësve i referohen njohjes së modeleve dhe formave për kryerjen e veprimtarive jashtëmësimore për lexim dhe shkrim, si dhe aftësive për të përzgjedhur materiale të formateve të ndryshme për të mbështetur leximin me qëllim të të mësuarit dhe për hir të kënaqësisë.

Neni 53

Në fuhsën "Puna me mësuesit" përfshihen dy nënfusha për bashkëpunëtorin profesional të bibliotekës:

- Mbështetja e mësimdhënësve për planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimit dhe

- Mbështetje për mësimdhënësit për të punuar me nxënësit.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit ekspert bibliotekar nga nënfusha Mbështetja e mësimdhënësve për planifikimin dhe zbatimin e procesit arsimor dhe vetëvlerësimi i referohen njohurive dhe aftësive për lidhjen e burimeve të disponueshme në bibliotekë me planifikimin dhe zbatimin e mësimdhënies. dhe aktivitetet jashtëshkollore.

Kompetencat kryesore profesionale të bashkëpunëtorit profesional të bibliotekës nga nënfusha **Mbështetja e mësimdhënësve për të punuar me nxënësit** i referohen njohurive dhe aftësive për të shpjeguar dhe demonstruar mënyra se si nxënësit mund të ndihmohen për të përdorur libra dhe botime të tjera të shtypura për të mësuar dhe përvetësuar material mësimor.

Neni 54

Në fushën "Puna me prindërit" për bashkëpunëtorin profesional të bibliotekës, përfshihet një nënfushë e edukimit të prindërve.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional të bibliotekës nga nënfusha e **Edukimit të prindërve** i referohen njohurive dhe aftësive për të përdorur mënyra të ndryshme të përfshirjes së prindërve në aktivitete të ndryshme në bibliotekë.

Neni 55

Në fushën "Bashkëpunimi me komunitetin" për bashkëpunëtorin profesionist bibliotekar, përfshihet një nënfushë Bashkëpunimi me institucionet dhe organizatat profesionale.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional bibliotekar nga nënfusha **Bashkëpunimi me institucione dhe organizatat profesionale** kanë të bëjnë me njohuritë dhe aftësitë për krijimin e rrjetit të bashkëpunimit me organizata dhe institucione të jashtme me aktivitete që kanë të bëjnë me bibliotekën, botimin e librave, bibliofilin dhe të ngjashme.

Neni 56

Në fushën e "Zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit profesional" për bashkëpunëtorin profesional të bibliotekës, mbulohen dy nënfusha:

- Zhvillimi profesional personal dhe

- Mbështetja e zhvillimit profesional dhe bashkëpunimit në shkollë.

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional bibliotekar nga nënfusha e Zhvillimit profesional personal i referohen njohjes së mënyrave dhe mundësive efektive për zhvillim personal dhe profesional, si dhe aftësive për të analizuar dhe

përcaktuar nevojat e përmirësimit të praktikës profesionale.

Neni 57

Kompetencat themelore profesionale të bashkëpunëtorit profesional të bibliotekës nga fusha e Strukturës dhe organizimit të shkollës dhe klimës së shkollës, kanë të bëjnë me të kuptuarit e rëndësisë së bibliotekës si qendër për të mësuar dhe përdorimin e burimeve të ndryshme të informacionit, si dhe aftësitë për organizimin e ngjarjeve që kanë të bëjnë me për funksionimin e bibliotekës.

Neni 58

Kompetencat specifike profesionale që duhet të zotërojë bashkëpunëtori profesional i bibliotekës nga nenet 52, 53, 54, 55, 56 dhe 57 të kësaj rregulloreje janë dhënë në shtojcën nr. 7 që është pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje.

Neni 59

Kjo rregullore hyn në fuqi ditën vijuese nga dita e miratimit të saj.

Neni 60

Në datën e hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje ndërpritet së vlefshmi Rregullorja për kompetencat themelore dhe profesionale në fushat e bashkëpunëtorit profesional në shkollat fillore dhe të mesme nr.20-14619/1 më datë 20.10.2016.

**Ministër i Arsimit dhe Shkencës,
dr. Arbër Ademi, nënshkrimi me d.v.**

**Nr.18-3998/1
18.3.2020**

KOMPETENCA TË PËRBASHKËTA TË BASHKËPUNËTORËVE PROFESIONAL

PUNA ME NXËNËS	
Nënfusha: PËRKRAHJA E NXËNËSVE NË MËSIM	
Njohuritë dhe të kuptuarit profesional	Aftësitë dhe shkathhtësitë profesionale
1. kupton konceptet e zhvillimit kognitiv, të nxënësve dhe të mësimdhënies dhe lidhjen e tyre me mësimdhënien;	1.1. vlerëson gatishmërinë e nxënësve për përfshirje dhe avancim në sistemin arsimor;
2. kupton dallimet individuale në të nxënësve dhe njeh strategjitë e duhura për të nxënësve dhe mbështetjen e nxënësve në mësim;	2.1. është i sensibilizuar për nevojat e ndryshme arsimore të nxënësve, di të identifikojë dhe ofron mbështetjen e duhur;
3. din për faktorët të cilët ndikojnë në procesin e mësimin dhe motivimit të nxënësve;	3.1. ndërton standarde të larta personale për suksesin e nxënësve dhe një qëndrim pozitiv ndaj të nxënësve;
	3.2. identifikon faktorët e mundshëm që mund të çojnë në dështim dhe informon dhe bën rekomandime;
4. njeh metoda dhe teknika të punës me nxënësve dhe këshillimin e tyre të suksesshëm mësimor;	4.1. përdor qasje të ndryshme dhe i ndihmon nxënësve në të mësuarit në pajtueshmërinë me nevojat e tyre;
5. njeh konceptet e ndryshme dhe modelet për zhvillimin e arsimit gjithëpërfshirës (inkluziv);	5.1. zgjedh qasjet e duhura për përfshirje;
6. njeh dhe dallon teknologjinë asistive ¹ gjatë punës me nevojat e veçanta arsimore.	6.1. nxit përdorimin e teknologjisë ndihmëse nga nxënësve.

¹ Me teknologjinë asistive nënkuptohet secila lëndë, pjesë e pajisjes ose prodhimit, qoftë i blerë në dyqan, i porositur posaçërisht, i përshtatur, i përdorur për të rritur, mirëmbajtur ose të përmirësojë aftësitë funksionale të personave me aftësi të kufizuara.

PUNA ME NXËNËSIT	
Nënfusha: PËRCJELLJA DHE PËRKRAHJA E ZHVILLIMIT TË NXËNËSIT	
Njohuritë profesionale dhe të kuptuarit	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. kupton proceset sociale dhe të zhvillimi emocional dhe lidhja e tyre me sjelljen e nxënësve;	1.1. nxit dhe zhvillon vetëbesimin dhe vetëvlerësimin të nxënësve;
2. kupton sfidat e komunikimit dhe bashkëpunim me pjesëtarë të kulturave të ndryshme, me vlera dhe përvoja të ndryshme.	2.1. komunikon me nxënësit në një mënyrë që ofron mbështetje dhe besim; 2.2. promovon vlera, qëndrime dhe sjellje pozitive dhe inkurajon multikulturalizmin, ndërkulturalizmin dhe bashkëpunimin ndëretnik dhe integrimin dhe pjesëmarrjen demokratike të nxënësve; 2.3. përshtat qasjen në punën individuale dhe në grup me nxënësit në varësi të llojit të problemit.

PUNA ME NXËNËSIT	
Nënfusha: ORIENTIMI PROFESIONAL DHE NË KARRIERË I NXËNËSVE	
Njohuritë profesionale dhe të kuptuarit	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për rëndësinë dhe parimet e profesionit dhe karrierës orientimi studentor;	1.1. zgjedh dhe përdor metoda dhe instrumente të përshtatshme për orientim profesional dhe këshillim për orientimin në karrierë të nxënësve;
2. njeh metoda për orientim profesional, këshillimin dhe orientimin në karrierë të nxënësve;	
3. informohet për kushtet e tregut të punës;	3.1. Ai e bazon këshillimin profesional dhe në karrierë të nxënësve në interesat e krijuara, aftësitë dhe mundësitë sociale.
4. informohet për rrjetin e shkollave të mesme/institucioneve të arsimit të lartë;	
5. din për rëndësinë e zgjedhjes së drejtë të profesionit.	

PUNA ME MËSIMDHËNËS	
Nënfusha: PËRCJELLJA DHE PËRKRAHJA NË ZHVILLIMIN DHE ZBATIMIN E ARSIMIT PROCESI DHE VETËVLERËSIMI	
Njohuritë profesionale dhe të kuptuarit	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. njeh dokumentet dhe standardet strategjike, konceptuale dhe programore për nënsistemin arsimor në të cilin punon;	1.1. ofron mbështetje profesionale për mësuesit në kuptimin dhe zbatimin e dokumenteve programore dhe konceptuale;
2. njeh programet dhe qasjet aktuale (p.sh., Edukimi për Aftësitë e Jetës, Inovacioni dhe Ndërmarrësia, Puna me Projekte, etj.) që do të përdoren në shkollë;	
3. njeh parimet për krijimin e PAI-së / di për rëndësia e PAI-së, për nxënësit me nevoja të veçanta arsimore;	3.1. ofron mbështetje profesionale në hartimin e një plani arsimor individual;
4. njeh taksonomitë për qëllime edukative;	4.1. ofron mbështetje eksperte në planifikimin e mësimdhënies;
5. di për llojet e planifikimit të punës edukative;	
6. njeh karakteristikat individuale dhe nevojat e periudhave të zhvillimit të nxënësit;	6.1. nxit pritshmëritë e larta të mësimit për zhvillimin dhe arritjet e nxënësve;
7. kupton se si mjedisi e inkurajon dhe e mundëson atë të mësuarit;	7.1. promovon dhe krijon një mjedis të hapur dhe stimulues që inkurajon kërkimi, mësimi dhe pavarësia;
8. njeh parimet e vendosjes pozitive klima socio-emocionale në klasë;	8.1. ofron ndihmë profesionale dhe siguron një klimë pozitive socio-emocionale në klasa;
9. e di se qëllimi parësor i vlerësimit është përmirësimi i arritjeve të nxënësve;	9.1. jep udhëzime se si rezultatet e vlerësimit mund të përdoren për të përmirësuar procesin e mësimdhënies dhe të nxënësve;
10. njeh kodin e etikës në vlerësim;	10.1. zbaton parimet e kodit etik në vlerësim;
11. njeh burimet e ndryshme të njohurive dhe potencialet e tyre që kanë;	11.1. ofron mbështetje profesionale për mësimit për përdorimin e burimeve të ndryshme të dijes;
12. informohet për projektet në nivel shtetëror për përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies;	12.1. ofron mbështetje në zbatimin e aktiviteteve të projektit me qëllim të përmirësimit të cilësisë së mësimdhënies;

13. kupton rolin e drejtuesit të paraleles/klasës.

13.1 ofron asistencë profesionale për aktivitetet që duhet të kryejë drejtuesi i klasës.

PUNA ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: PËRKRAHJA E MËSIMDHËNËSVE NË PUNËN ME NXËNËSIT	
Njohuritë profesionale dhe të kuptuarit	Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë
1. kupton ndikimin e faktorëve socialë dhe kulturorë në arsim, si dhe kontributin e arsimit në kohezionin social;	1.1. promovon respektimin e dallimeve dhe vlerave demokratike; identifikon, respekton dhe zhvillon pikat e forta të personalitetit të secilit nxënës;
2. di për rëndësinë e përshtatjes së mësimdhënies me karakteristikat e nxënësve;	2.1. ofron mbështetje për mësimdhënësit për individualizimin dhe diferencimin në mësimdhënien e detyrueshme, plotësuese dhe plotësuese, aktivitetet dhe garat e nxënësve pa pagesë;
3. njeh parimet e komunikimit të mirë ndërmjet nxënësve dhe mësimdhënësve dhe ndërmjet nxënësve;	3.1. ofron mbështetje profesionale për mësimdhënësit për të krijuar të mira komunikimi ndërmjet nxënësve dhe mësimdhënësve dhe ndërmjet nxënësve;
4. di për problemet e mundshme në sjelljen e nxënësve dhe mënyrat e zgjidhjes së tyre.	4.1. i jep ndihmë mësimdhënësit në trajtimin e mosbindjes ndaj rregullave dhe zgjidhjen e problemeve me sjelljen e nxënësve.

PUNA ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: PËRKRAHJA E MËSIMDHËNËSVE PËR PUNËN ME PRINDËRIT	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. di për rëndësinë e bashkëpunimit mes mësimdhënësve dhe prindërve;	1.1. promovon kulturën e bashkëpunimit mësimdhënës-prindër;
2. njeh metoda për bashkëpunimin mësimdhënës-prindër.	2.1. ndihmon mësuesit në zgjedhjen e metodave, aktiviteteve dhe përmbytjeve të përshtatshme për bashkëpunim me prindërit.

PUNA ME PRINDËRIT	
Nënfusha: KËSHILLIM DHE KONSULTAT INDIVIDUALE DHE GRUPORE ME PRINDËRIT	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. kupton ndikimin e familjes në funksionimin njohës, emocional dhe social të nxënësit;	1.1. në familje identifikon situata të mundshme krize që ndikojnë në zhvillimin dhe të nxënësve dhe ofron mbështetjen e duhur të familja;
2. zotëron njohuri për komunikimin me prindërit e fëmijëve.	2.1. komunikon varësisht nga situata dhe personaliteti i prindit.

PUNA ME PRINDËRIT	
Nënfusha: EDUKIMI I PRINDËRVE	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. njeh karakteristikat e mësimi e të rriturve si dhe metodat dhe format e edukimit e të rriturve;	1.1. prezanton prindërve njohuri nga fusha e tij profesionale;
2. kupton nevojën e forcimit të prindërimit kompetencat për zhvillimin dhe përparimin e suksesshëm të fëmijëve të tyre.	2.1. ndihmon prindërit të zhvillojnë aftësi për të inkurajuar zhvillimin dhe mësimin më të mirë të fëmijës së tyre.

PUNA ME PRINDËRIT	
Nënfusha: PËRFSHIRJA E PRINDËRVE NË JETËN DHE PUNËN E SHKOLLËS	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. njeh mënyrat e bashkëpunimit me familjen dhe mundësitë për pjesëmarrjen e tyre në jetën dhe punën e shkollës.	1.1. promovon besimin dhe mirëkuptimin për të ndërtuar partneritete me familjet;
	1.2. motivon prindërit për përfshirje në aktivitetet shkollore;
	1.3. zhvillon bashkëpunim efektiv me familjet.

BASHKËPUNIMI ME BASHKËSINË	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME BASHKËSINË LOKALE	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. njeh mënyrat e bashkëpunimit me komunitetin lokal dhe mundësitë e pjesëmarrjes së tij në jetën shkollore shkollën.	1.1. promovon bashkëpunimin me komunitetin lokal;
2. di për potencialin e komunitetit lokal për të mbështetur	2.1. kontribuon që vlerat e kulturave në komunitet të pasqyrohen në të gjitha aspektet e punës së shkollës.

BASHKËPUNIMI ME BASHKËSINË	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME INSTITUCIONET PROFESIONALE DHE ORAGANIZATAT	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. Kupton rëndësinë e bashkëpunimit me institucionet profesionale; 2.1 identifikon institucionet përkatëse për bashkëpunim në fusha të veçanta; 3. informohet për programet aktuale për të rinjtë realizuar nga sektori joqeveritar	1.1. zhvillon dhe përdor mënyra të përshtatshme për bashkëpunim me ekspertë institucionet; 1.2. promovon profesionalizmin, besimin dhe respektin në ndërtimin e partneriteteve me institucionet profesionale; 3.1. identifikon dhe propozon fusha për bashkëpunim të përbashkët me shoqatat në komunitet.
2. di për veprimtarinë e institucioneve të rëndësishme për punën në shkollë;	

ZHVILLIMI PROFESIONAL DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL	
Nënfusha: ZHVILLIMI PERSONAL PROFESIONAL	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. di për komplikimet e profesionit të bashkëpunëtorit profesional, si dhe për të drejtat dhe përgjegjësitë që ai mbart;	1.1. (arsimimi dhe mësimi formal, joformal dhe joformal) i përdor ato për avancimin e praktikës së tij;
2. kupton rëndësinë e zhvillimit profesional personal;	2.1. identifikon nevojat për zhvillim profesional personal duke përdorur standardet dhe rezultatet e vetë-reflektimit për punën e vet;
3. di për kompetencat dhe standardet për profesionistin bashkëpunëtorët;	
4. di të bëjë një plan personal për një profesionist zhvillimi;	
5. njeh mënyra dhe mundësi efektive për personale dhe zhvillim profesional;	5.1. zhvillojnë dhe zbatojnë aftësi reflektuese për analizë, vetëvlerësimin dhe përmirësimin e praktikës së vet;

6. kupton dhe respekton filozofinë e të mësuarit gjatë gjithë jetës;	6.1. aplikon risi dhe ndryshime në punën e vet;
7. informohet për shoqatat profesionale të bashkëpunëtorët profesional;	7.1. bashkëpunon me bashkëpunëtorët profesional dhe shoqatat profesionale në dhe jashtë shkollës.
8. njih kodexin etik të profesionit.	

ZHVILLIMI PROFESIONAL DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL	
Hgdsa/.0 ënfusha: MBËSHËTETJE PËR ZHVILLIM PROFESIONAL DHE BASHKËPUNIM SHKOLLOR	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. kupton rëndësinë e zhvillimit profesional për përmirësimin e punës në shkollë;	1.1. promovon në mënyrë aktive marrëdhëniet profesionale dhe kolegjinale dhe bashkëpunon me kolegjet
	1.2. kontribuon në zhvillimin profesional të kuadrit arsimor në shkollë;
2. informohet për ngjarjet profesionale në arsim;	2.1. motivon mësuesit për zhvillim profesional dhe krijon një mjedis në të cilin të gjithë mësojnë;
3. njeh metodat dhe format e zhvillimit profesional;	3.1. planifikon zhvillimin profesional bazuar në shqyrtimin e nevojave të mësimeve;
4. di si planifikohet zhvillimi profesional i mësimeve.	4.1. realizon forma të ndryshme trajnimit me stafin arsimor.

PUNA ANALITIKE - HULUMTUESE	
Nënfusha: PËRKRAHJA E ZHVILLIMIT PROFESIONAL DHE BASHKËPUNIMI NË SHKOLLË	
Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. di për dokumentacionin që mbahet për punën edukative në shkollë;	1.1. kontribuon në krijimin e një sistemi për analiza të rregullta të çështjeve të veçanta arsimore në shkollë;
	1.2. përdor rezultatet e analizave për të përmirësuar procesin arsimor;
2. njeh metodologjinë e analizës së dokumentacionit;	2.1. lidh, përpunon dhe analizon të dhëna të ndryshme për punë edukative dhe nxjerr përfundime nga analizat;
3. di mënyra për të interpretuar dhe raportuar rezultatet e analizës.	3.1. bën rekomandime bazuar në të dhënat e marra nga hulumtimi.

PUNA ANALITIKE – KËRKIMORE**Nënfusha: ANALIZA DHE VLERËSIMI I PUNËS EDUKATIVE - ARSIMORE**

Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për metodologjinë e kërkimit pedagogjik dhe bazat e statistikës përshkruese;	1.1. promovon punën edukative që të bazohet në kërkime dhe fakte;
	1.2. analizojnë dhe interpretojnë të dhënat nga hulumtimi i kryer;
	1.3. përdor rezultatet e hulumtimit në praktikën e tij;
2. njeh teknika të ndryshme për mbledhjen e informacionit rreth praktikës edukative;	2.1. kryen kërkime për çështje që kanë të bëjnë me shkollën;
3. njeh metodat për analizën sasiore dhe cilësore;	3.1. analizojnë të dhënat nga hulumtimi sasior dhe cilësor;
	3.2. përdor programe për përpunimin e të dhënave statistikore;
3. njeh mënyrat e interpretimit dhe raportimit të duhur në lidhje me rezultatet e hulumtimit të dhënave.	4.1. interpreton të dhënat nga lloje të ndryshme kërkimesh.

STRUKTURA SHKOLLORE, ORGANIZIMI DHE KLIMA**Nënfusha: STRUKTURA DHE ORGANIZIMI I SHKOLLËS (PLANIFIKIMI, MONITORIMI I PUNËS ARSIMORE, TË DHËNAT DHE DOKUMENTACIONI PEDAGOGJIK, VLERËSIMI)**

Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. di për sistemin arsimor, veçanërisht për nënsistemin arsimor në të cilin punon dhe aktet me të cilat ai rregullohet;	1.1 menaxhohet sipas parimeve të përgjithshme të sistemit të edukimit dhe arsimimit;
	1.2 vlerëson punën e shkollës;
2. kuptimi i trendeve moderne arsimore;	2.1 propozon masa për përmirësimin e procesit arsimor;
3. informohet për zhvillimet aktuale në arsim në Vend;	3.1 promovon risitë në punën arsimore sipas parimeve të mësimdhënies dhe të nxënit për shekullin 21;
4. di për sistemin e organizimit dhe funksionimit të shkollës;	4.1 promovon sistematicitetin dhe përgjegjësinë në funksionimin e shkollës;

5. njeh dokumente që rregullojnë punën e shkollës;

6. di për nevojat dhe përparësitë e shkollës.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA E SHKOLLËS
Nënfusha: KLIMA SHKOLLORE, MJEDISI I SIGURTË DHE PJESËMARRJA DEMOKRATIKE

Njohuritë profesionale dhe shkathtësitë	Aftësitë profesionale dhe shkathtësitë
1. njeh parimet për krijimin e klimës pozitive në shkollë;	1.1. inkurajon bashkëpunimin ndërmjet të gjithë aktorëve në shkollën e krijimit mjedis i sigurt dhe klimë pozitive; 1.2. zhvillon ndjenjën e përkatësisë, respektit dhe kontributit të ndërsjellë ndaj komunitetit shkollor;
2. di për rëndësinë e përfshirjes së të gjithë nxënësve në procesin arsimor;	2.1. kontribuon në klimën gjithëpërfshirëse në shkollë;
3. di për Konventat për të drejtat e fëmijëve dhe kundër diskriminimit;	3.1. promovon vlerat e pranimit dhe respektit për diversitetin, tolerancën dhe sjelljen jo të dhunshme;
4. di për rreziqet e mundshme të diskriminimit të gjitha bazat;	4.1. krijon një klimë pranimi dhe mosdiskriminimi;
5. kupton rëndësinë e multikulturalizmit, ndërkulturalizmit dhe bashkëpunimit dhe integritit ndëretnik dhe pjesëmarrjen demokratike;	5.1. punon në promovimin dhe organizimin e aktiviteteve të bazuara në multikulturalizëm, ndërkulturalizëm dhe bashkëpunim ndëretnik dhe integritin dhe pjesëmarrjen demokratike;
6. di për rëndësinë e një qasjeje të balancuar gjinore në shkolla;	6.1. kujdeset që të ketë një qasje të balancuar gjinore në zbatimin e aktiviteteve në shkollë;
7. di për kërcënimet e mundshme për sigurinë fizike dhe psikologjike të nxënësve;	7.1. identifikonë kërcënimet e mundshme të sigurisë specifike për shkollën dhe Popullatën konkrete
8. di për rëndësinë e pjesëmarrjes së nxënësve në marrjen e vendimeve që janë me interes për jetën e tyre në shkollë;	8.1. nxit ndjenjën e përgjegjësisë dhe angazhimit të nxënësit;
9. kupton se është e rëndësishme të sigurohet një atmosferë dhe kushtet e përshtatshme për shprehjen e lirë konstruktive të mendimeve të nxënësve për jetën shkollë;	9.1. siguron një atmosferë dhe kushte të përshtatshme për pjesëmarrjen demokratike të nxënësve në jetën e shkollës;
	9.2. ndihmon nxënësit në proceset e informimit, formimit dhe shprehjes së mendimit, marrjen e vendimit dhe ndërmarrjen e veprimeve të duhura për çështjet përkatese të jetës shkollë që janë në interes të tyre;

10. njeh parime dhe mekanizma për pjesëmarrjen demokratike të nxënësve në jetën e shkollës, si dhe për funksionimin e një komuniteti shkollor të bazuar në themele demokratike.	10.1. ndihmon nxënësit dhe mësuesit në funksionimin e komunitetit të shkollës mbi baza demokratike;
	10.2 promovon vlerat për sigurinë personale dhe sigurinë e të tjerëve.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJA E NXËNËSVE NË MËSIM	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh parimet e punës në punëtori;	1.1. ka aftësi për moderimin e punëtorive pedagogjike;
2. njeh teknika efektive e të nxënësve;	2.1. ndihmon nxënësve të zhvillojnë aftësitë e të mësuarit të pavarur;
3. njeh strategjitë e duhura e të nxënësve dhe të mësimit.	3.1. përzgjedh dhe zbaton strategjitë e duhura e të nxënësve dhe të mësimit;

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: NDJEKJA DHE MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT TË NXËNËSIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di se çfarë janë krizat e zhvillimit dhe situatave dhe njeh mënyrat për t'i përballuar ato;	1.1. identifikon dhe reagon në mënyrë të përshtatshme ndaj situatave të krizës së nxënësve;
	1.2. përdor strategji për t'u marrë me sjelljen e papërshtatshme të nxënësve;
2. njeh parimet, modelet dhe format e shfrytëzimit të kohës së lirë të nxënësve në shkollë;	2.1. ofron mbështetje në organizimin dhe realizimin e aktiviteteve jashtëshkollore të nxënësve në shkollë;
3. di, metodat dhe mjetet e punës edukative.	3.1. zgjidh situatat edukative-arsimore duke aplikuar metoda moderne të punës edukative dhe modele për drejtimin pedagogjik.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PLANIFIKIMIN DHE ZBATIMIN E PROCESIT ARSIMOR DHE VETËVLERËSIMIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh metoda dhe forma për mësimdhënie efektive;	1.1. ofron ndihmë profesionale në përgatitjen dhe zbatimin e mësimdhënies aktive;
2. posedon njohuri për kontrollin e jashtëm dhe të brendshëm të arritjeve të nxënësve;	2.1. ofron ndihmë profesionale në përgatitjen dhe realizimin e verifikimit të jashtëm dhe të brendshëm të arritjeve të nxënësve;
3. njeh metoda dhe teknika moderne dhe të ndryshme për monitorimin dhe vlerësimin dhe mundësitë dhe kufizimet e tyre;	3.1. ndihmon në përzgjedhjen dhe përgatitjen e instrumenteve të vlerësimit dhe vetëvlerësimin e arritjeve të nxënësve dhe përdorimin e tyre në përputhje me rrethanat;
4. njeh standarde për vlerësimin formativ dhe sumativ;	
5. njeh metodologji për vlerësimin e teksteve shkollore;	5.1. vlerëson komponentët didaktikë të teksteve shkollore;
6. njeh qasje novatore në mësimdhënie;	6.1. promovon qasje inovative në mësimdhënie;
7. njeh metoda dhe teknika për të mbështetur mësimdhënësit në vetëvlerësimin e punës mësimore.	7.1. promovon një kulturë të vetëvlerësimit si bazë për përmirësimin e mësimdhënies.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PUNË ME NXËNËS	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh procedurat për identifikimin e nxënësve të talentuar;	1.1. lidh karakteristikat e nxënësve me qasjet e duhura për të punuar me nxënësit;
2. njeh qasje të ndryshme për të punuar me nxënës me karakteristika të ndryshme personale;	

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: KËSHILLIM DHE KONSULTIME INDIVIDUALE DHE GRUPORE ME PRINDËRIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për mënyrat për të mbështetur prindërit në punën me fëmijët me nevoja të veçanta arsimore;	1.1. ndihmon prindërit e fëmijëve me nevoja të veçanta arsimore lidhur me gjendjen e fëmijëve të tyre dhe ofron ndihmën dhe mbështetjen e duhur;
2. njeh metoda dhe forma për këshillim efektiv të prindërve.	2.1. përdor metoda dhe forma të ndryshme për këshillimin individual dhe grupor të prindërve.

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME KOMUNITETIN VENDOR	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. ai informohet për kompanitë përkatëse në të cilat mund të kryhet mësimi praktik.	1.1. lidh nxënësit me format e mësimdhënies praktike.

ZHVILLIMI DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR ZHVILLIM PROFESIONAL DHE BASHKËPUNIM SHKOLLOR	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për kompetencat themelore profesionale për mësimdhënësit.	1.1. lidh format dhe përmbajtjet e zhvillimit profesional me kompetencat e nevojshme të mësimdhënësve.

PUNË ANALITIKE - KËRKIMORE	
Nënfusha: KËRKIM ARSIMOR – PUNË ARSIMORE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh procedurat për kryerjen e veprimeve dhe kërkimeve të tjera në mësimdhënie.	1.1. kryen veprime dhe kërkime të tjera për përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË**Nënfusha: STRUKTURA E SHKOLLËS DHE
ORGANIZIMI (PLANIFIKIMI, MONITORIMI I ARSIMIT
PUNA, EVIDENCA DHE DOKUMENTACIONI PEDAGOGJIK, EVALUIMI)**

Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di si zhvillohet procesi mësimor;	1.1. përdor instrumentet e monitorimit dhe interpreton njohuritë për orën vijuese; zhvillon strategji për përmirësimin e mësimdhënies;
2. njeh strukturën e evidencës dhe dokumentacionit pedagogjik dhe mënyrat e administrimit të tyre.	2.1. organizon dhe/ose realizon monitorimin periodik të evidencës dhe dokumentacionit pedagogjik;
	2.2. merr pjesë në procesin e përfshirjes të obligacioneve shkollore dhe formimi i paraleleve.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJA E NXËNËSVE NË MËSIM	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh teknika dhe strategji të provuara për vlerësimin dhe nxitjen e zhvillimit kognitiv;	1.1. i ndihmon nxënësit të jenë të vetëdijshëm për procesin e tyre mësimor dhe të zhvillojnë aftësi të pavarura e të mësuarit;
2. njeh teknikat e këshillimit;	2.1. përdor qasje në këshillimin e nxënësve bazuar në identifikimin e pikave të tyre të forta, zhvillimin e potencialit të tyre dhe monitorimin e efekteve të këshillimit;
3. njeh parimet e punës në punëtori.	3.1. ka aftësi për të moderuar seminare psikologjike.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MONITORIMI DHE MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT TË NXËNËSVE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di se çfarë janë krizat e zhvillimit dhe situatave dhe njeh mënyrat për t'i përballuar ato;	1.1. identifikon dhe reagon në mënyrë të përshtatshme ndaj situatave të krizës së nxënësve;
	1.2. përdor strategji për t'u marrë me sjelljen e papërshtatshme të nxënësit;
2. njeh teknika dhe strategji të provuara për vlerësimin dhe përmirësimin e funksionimit socio-emocional të nxënësve dhe shëndetin e tyre mendor;	2.1. vlerëson dhe monitoron zhvillimin social dhe personal të nxënësve, ofron mbështetje për zhvillimin harmonik të tyre;
	2.2. kontribuon në rritjen dhe zhvillimin personal dhe social të nxënësve;
3. di se si medikamentet dhe barnat (substancat kimike) ndikojnë në gjendjen dhe sjelljen psikofizike.	3.1. kontribuon në parandalimin e sëmundjeve të varësisë.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: ORIENTIMI PROFESIONAL DHE KARRIERËS SË NXËNËSVE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh instrumentet matëse psikologjike që përdoren në orientimin profesional.	1.1. kontrollon aftësitë e përgjithshme dhe specifike dhe interesat profesionale të nxënësve;
	1.2. sintetizon informatat.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT**Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PLANIFIKIMIN DHE ZBATIMIN E PROCESIT EDUKATIV-ARSIMOR DHE VETEVALUIMIN**

Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh parimet dhe metodat e mësimdhënies efektive;	1.1. ofron ndihmë profesionale në përgatitjen dhe realizimin e mësimdhënie interaktive;
2. posedon njohuri për kontrollin e jashtëm dhe të brendshëm të arritjeve të nxënësve;	2.1. ofron ndihmë profesionale në përgatitjen dhe realizimin e verifikimit të jashtëm dhe të brendshëm të arritjeve të nxënësve;
3. njeh metoda moderne dhe të ndryshme të monitorimit dhe vlerësimit dhe mundësitë dhe kufizimet e tyre;	3.1. u jep ndihmë mësimdhënësve në përzgjedhjen dhe përgatitjen e instrumenteve për vlerësimin dhe vetëvlerësimin e arritjeve të nxënësve dhe t'i përdorë ato siç duhet;
4. njeh standarde për vlerësimin formativ dhe Përmbledhëse;	
5. zotëron njohuri nga psikometria.	5.1. kryen analizën psikometrike të testeve të njohurive.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT**Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PUNË ME NXËNËSIT**

Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh procedurat për identifikimin e nxënësve të talentuar;	1.1. lidh karakteristikat e nxënësve me mënyrat e duhura për të punuar me nxënës; 1.2. sintetizon informatat e marra.
3. njeh mënyra për të punuar me nxënës me karakteristika të ndryshme.	

PUNË ME PRINDËRIT**Nënfusha: KËSHILLIM DHE KONSULTIME INDIVIDUALE DHE GRUPORE ME PRINDËRIT**

Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh mënyra për të mbështetur prindërit në punën me fëmijët me nevoja të veçanta arsimore;	1.1. ndihmon prindërit e fëmijëve me nevoja të veçanta arsimore për të kuptuar gjendjen e fëmijëve të tyre dhe ofron ndihmën dhe mbështetjen e nevojshme;
2. njeh format dhe metodat për këshillim efektiv të prindërve.	2.1. përdor metoda të ndryshme për këshillimin individual dhe grupor të prindërve.

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: PËRFSHIRJA E PRINDËRVE NË JETËN DHE PUNËN E SHKOLLËS	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për rëndësinë e bashkëpunimit me familjen për parandalimi i ndikimeve negative tek të rinjtë.	1.1. zhvillon strategji për parandalimin e ndikimit të potencialeve negative mjedisit të të rinjtë.

BASHKËPUNIMI ME KOMUNITETIN	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME KOMUNITETIN VENDOR	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. ai informohet për kompanitë përkatëse në të cilat mund të kryhet mësimi praktik.	1.1. lidh karakteristikat e nxënësve me format praktike mësimdhënies.

ZHVILLIMI DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR ZHVILLIM PROFESIONAL DHE BASHKËPUNIM SHKOLLOR	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh kompetencat themelore profesionale të mësimdhënësve.	1.1. lidh format dhe përmbajtjet e zhvillimit profesional me kompetencat e nevojshme të mësimdhënësve.

PUNË ANALITIKE - KËRKIMORE	
Nënfusha: KËRKIME NË PUNËN EDUKATIVE - ARSIMORE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh mundësitë dhe kufizimet e ndryshme 2. testet e personalitetit dhe testet e njohurive;	1.1. përdor teste psikologjike dhe interpreton rezultatet e testeve;
2. njeh standardet psikometrike;	2.1. respekton standardet psikometrike në përzgjedhjen dhe prodhimin e instrumenteve matëse;

3. njeh procedurat për kryerjen e hulumtimit në veprim në arsim.

3.1. kryen kërkime në veprim për të përmirësuar të nxënit dhe shëndetin mendor të nxënësve.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: STRUKTURA DHE ORGANIZIMI I SHKOLLËS (PLANIFIKIMI, MONITORIMI I PUNËS EDUKATIVE – ARSIMORE, EVIDENCA DHE DOKUMENTACIONI PEDAGOGJIK, VLERËSIMI)	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di si duhet të zhvillohet procesi mësimor;	1.1. përdor instrumentet e monitorimit të mësimdhënies dhe i interpreton njohuritë e fituara për orën e ardhshme; 1.2. zhvillon strategji për përmirësimin e mësimdhënies.
2. di të përdorë saktë instrumentet psikodiagnostike.	2.1. zgjedh dhe përdor instrumentet psikodiagnostike që janë të përshtatshëm për punën në shkollë.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: KLIMA SHKOLLORE, MJEDIS I SIGURT DHE PJESËMARRJE DEMOKRATIKE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh mënyra të ndryshme për t'u përballuar me situatat e krizës në shkollë.	1.1. përdor mekanizma, teknika dhe strategji për ndërhyrjen e krizës në shkollë; 1.2. përdor dhe zhvillon aftësitë për zgjidhjen e konflikteve mes nxënësve.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJA E NXËNËSVE NË MËSIM	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh faktorët social që ndikojnë në të nxënit dhe suksesin e nxënësve;	1.1. identifikon nxënësit nga kategoritë e cenueshme sociale dhe ofron mbështetje në mësim;
2. di për dukuritë sociopatologjike të rinjtë.	2.1. identifikon dhe vlerëson nxënësit me sjellje sociopatologjike në shkollë dhe ofron mbështetjen e duhur.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MONITORIMI DHE MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT TË NXËNËSIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di se çfarë janë krizat e zhvillimit dhe situatave dhe njeh mënyrat për t'i përballuar ato;	1.1. identifikojnë dhe reagojnë në mënyrë të përshtatshme ndaj situatave të krizës së nxënësit;
	1.2. përdor strategji për t'u përballur me sjelljet e pahijshme të nxënësve;
2. njeh parimet, modelet dhe format e përdorimit të kohës së lirë të nxënësve brenda dhe jashtë shkollës;	2.1. ofron mbështetje në organizimin dhe realizimin e aktiviteteve jashtëshkollore të nxënësve brenda dhe jashtë shkollës.
3. di për rëndësinë e strukturimit të kohës së lirë për zhvillimin pozitiv të personalitetit.	3.1. motivon nxënësit për shfrytëzim aktiv të kohës së lirë.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJA E MËSIMDHËNËSIT PËR PLANIFIKIMIN DHE ZBATIMIN E EDUKIMIT – PROCESI ARSIMOR DHE VETËVLERËSIMI	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di se cilat janë potencialet dhe rreziqet në mësimin e nxënësve me prejardhje të ndryshme socio-kulturore;	1.1. ndihmon mësimdhënësit në planifikimin për t'u kujdesur për karakteristikat sociale dhe kulturore të mjedisit dhe familjeve të nxënësve;
2. di për potencialin e llojeve të ndryshme të aktiviteteve jashtëshkollore.	2.1. ndihmon mësimdhënësit në planifikimin dhe organizimin e aktiviteteve të programeve mësimore dhe jashtëshkollore, bashkëpunimin me organizatat dhe komunitetin lokal, bashkëpunimin me prindërit etj.

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: KËSHILLIM DHE KONSULTIME INDIVIDUALE DHE GRUPORE ME PRINDËRIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di të ekzaminojë dhe vlerësojë mjedisin familjar të fëmijës.	1.1. ndihmon prindërit në identifikimin, monitorimin dhe tejkalimin e dukurive sociopatologjike të fëmijët e tyre; 1.2. promovon një mënyrë jetese të shëndetshme në familje.

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: PËRFSHIRJA E PRINDËRVE NË JETËN DHE PUNËN E SHKOLLAVE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. kupton rëndësinë e bashkëpunimit me familjen për parandalimin e ndikimeve negative të të rinjtë.	1.1. zhvillon strategji për parandalimin e ndikimeve potencialisht negative mjedisore të të rinjtë.

BASHKËPUNIMI ME BASHKËSINË	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME KOMUNITETIN VENDOR	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për marrëdhëniet funksionale dhe konfliktet në shkollë dhe komunitet.	1.1. percepton ndikimin e shtëpisë dhe komunitetit të nxënësit dhe shkolla.

ZHVILLIMI DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL	
Nënfusha: MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL NË SHKOLLA	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh kompetencat themelore profesionale të mësuesve.	1.1. lidh format dhe përmbajtjet e zhvillimit profesional me kompetencat e nevojshme të mësuesve.

PUNË ANALITIKE - KËRKIMORE	
Nënfusha: KËRKIM ARSIMOR – PUNË ARSIMORE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. është njohur me metodologjinë e kërkimit sociologjik në arsim.	1.1. identifikon çështjet e rëndësishme për shkollën dhe i heton ato;
	1.2. përdor rezultatet e kërkimeve sociologjike në praktikën e tij.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: STRUKTURA DHE ORGANIZIMI I SHKOLLËS (PLANIFIKIMI, MONITORIMI I ARSIMEVE PUNA, TË DHËNAT PEDAGOGJIKE DHE DOKUMENTACIONI, VLERËSIMI)	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njih strukturën e të dhënave dhe dokumentacionit pedagogjik dhe mënyrat e administrimit të tyre.	1.1. organizon dhe/ose realizon monitorimin periodik të pedagogjisë regjistrimet dhe dokumentacioni;
	1.2. merr pjesë në procesin e mbulimit të obligacioneve shkollore dhe formimi i klasave.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: KLIMA SHKOLLORE, MJEDISI I SIGURTË DHE PJESËMARRJA DEMOKRATIKE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për rëndësinë e përfshirjes e të gjithë nxënësve në procesin arsimor;	1.1. kujdeset për përfshirjen e nxënësve me sjellje devijuese në aktivitete brenda dhe jashtë shkollës.

KOMPETENCA SPECIFIKE PROFESIONALE PËR BASHKËPUNËTORIN PROFESIONAL - PUNËTOR SOCIAL

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJA E NXËNËSVE NË MËSIM	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. kupton marrëdhëniet ndërpersonale, ndërveprimet dhe ndikimin e situatave sociale në funksionimin individual;	1.1. ka aftësi për të identifikuar dhe regjistruar nxënësit me rrezik social dhe vështirësi në të nxënë;
2. njeh metodat e punës sociale me një individ dhe punës sociale në bashkësinë lokale.	2.1. ka aftësi për identifikimin, organizimin dhe shfrytëzimin e burimeve të disponueshme në shkollë dhe mjedisin e jashtëm me qëllim të përmirësimit të suksesit arsimor të nxënësve.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MONITORIMI DHE MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT TË NXËNËSVE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di se çfarë janë krizat e zhvillimit dhe situatave dhe njeh mënyrat për t'i përballuar ato;	1.1. identifikon dhe reagon në mënyrë të përshtatshme ndaj situatave të krizës së nxënësve;
	1.2. përdor strategji për t'u marrë me sjelljen e papërshtatshme të nxënësit;
2. di për ndikimin e familjes në zhvillimin e nxënësit;	3.1. punon për integrimin e nxënësve me prejardhje të ndryshme socio-kulturore;
3. njeh qasjet dhe metodat sistematike për punë sociale me individ, punë sociale me grup dhe punë sociale në bashkësinë lokale;	3.1. përfaqëson të drejtat dhe interesat e nxënësve të cënueshëm social dhe i lidh ata me burime për të përmbushur nevojat e tyre për mbrojtje sociale;
4. është i njohur me bazat e punës sociale në kushte krize;	4.1. ofron shërbime të drejtpërdrejta për përmirësimin e gjendjes sociale të familjeve të nxënësve;
5. njeh metodat për realizimin e programeve për parandalim social;	5.1. zotëron aftësi dhe zbaton teknika për vlerësim, planifikim dhe ndërhyrje e drejtpërdrejtë dhe jo e drejtpërdrejtë lidhur me nxënësin dhe mjedisin.

6. njeh qasjet e bazuara në problem në punën sociale (qasja e zgjidhjes së problemeve, qasja e zgjidhjes së detyrave, qasja e fokusuar në zgjidhje).	
--	--

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PLANIFIKIMIN DHE ZBATIMIN E PROCESIT EDUKATIV-ARSIMOR DHE VETËVLERËSIMIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për potencialet dhe rreziqet në mësimin e nxënësve me prejardhje të ndryshme socio-kulturore.	1.1. ndihmon mësimdhënësit në planifikimin për t'u kujdesur për karakteristikat sociale dhe kulturore të mjedisit dhe familjeve të nxënësve;

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PUNË ME NXËNËSIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh teknikat e ndërmjetësimit dhe zgjidhjes së konflikteve në punën sociale.	1.1. ka aftësi për përfaqësim, konsultim, këshillim dhe ndërmjetësim në punën sociale.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PUNË ME PRINDËRIT	
Njohuri dhe aftësi profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh teknikat e ndërmjetësimit dhe zgjidhjes së konflikteve në punën sociale me prindërit.	1.1. ka aftësi për konsultim, këshillim dhe ndërmjetësim me prindërit e familjeve me rrezik social.

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: KËSHILLIM DHE KONSULTIME INDIVIDUALE DHE GRUPORE ME PRINDËRIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh qasje për të punuar me familje dhe raste individuale.	1.1. ofron mbështetje sociale për familjet;
	1.2. përfaqëson të drejtat dhe interesat e nxënësve nga familjet me rrezik social dhe lidh familjet me burimet e nevojshme;

	1.3. ka aftësi për vlerësim, planifikim dhe ndërhyrje e drejtpërdrejtë dhe jo e drejtpërdrejtë në familjet me rrezik social dhe përdor teknika të përshtatshme (ekomap, genogram, kulturgram, etj.).
--	--

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: EDUKIMI I PRINDËRVE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për rëndësinë e edukimit të prindërve për të përmirësuar suksesin e nxënësve në procesin arsimor dhe parandalon shfaqjen e problemeve sociale.	1.1. krijon, zbaton dhe vlerëson programe në fushën e parandalimit social.

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: PËRFSHIRJA E PRINDËRVE NË JETËN DHE PUNËN E SHKOLLAVE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh modalitetet e bashkëpunimit ndërmjet shkollës dhe familjes.	1.1. motivon dhe përfshin prindërit e familjeve me rrezik social në punën e shkollës.

BASHKËPUNIMI ME BASHKËSINË	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME KOMUNITETIN VENDOR	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh metodologjinë e punës sociale në bashkësinë lokale.	1.1. përdor modele të ndryshme të punës sociale në një komunitet lokal (zhvillim social, planifikim social, veprim social dhe forcimi).

BASHKËPUNIMI ME BASHKËSINË	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME INSTITUCIONET PROFESIONALE DHE ORGANIZATAT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. ka njohuri në fushën e punës sociale në rrjet.	1.1. vendos bashkëpunimin në rrjet me organizata dhe institucione të jashtme.

PUNË ANALITIKE - KËRKIMORE	
Nënfusha: KËRKIM ARSIMOR – PUNË ARSIMORE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për metodologjinë e punës sociale në arsim.	1.1. ka aftësi për të aplikuar në mënyrë cilësore dhe sasiore në kërkimet sociale;
	1.2. ka aftësi për të bërë instrumentet e nevojshme për të realizuar kërkimet sociale.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: STRUKTURA DHE PLANIFIKIMI I ORGANIZIMIT TË SHKOLLËS, MONITORIMI I PUNËS ARSIMORE, EVIDENCA DHE DOKUMENTACIONI PEDAGOGJIK, EVALUIMI)	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. është i njohur me bazat e planifikimit, programimit dhe vlerësimit të punës sociale në shkolla.	1.1. përdor teknikat e programimit dhe vlerësimit të punës sociale me individë dhe familje.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: KLIMA SHKOLLORE, MJEDIS I SIGURT DHE PJESËMARRJE DEMOKRATIKE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh rreziqet sociale në familje që çojnë në përjashtimin e nxënësve nga procesi arsimor.	1.1. mbron të drejtat e individëve dhe grupeve vulnerabël dhe të marginalizuar;
	1.2. punon për të siguruar mbulimin e plotë të nxënësve nga familjet me rrezik social.

KOMPETENCA SPECIFIKE PROFESIONALE PËR NJË BASHKËPUNIM PROFESIONAL - EDUKATOR SPECIALE DHE REHABILITATOR

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJA E NXËNËSVE NË MËSIM	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. zotëron njohuri për karakteristikat specifike të nxënësit me nevoja të veçanta arsimore;	1.1. ofron mbështetjen e duhur dhe monitoron përparimin e nxënësve me nevoja të veçanta arsimore;
2. zotëron njohuri për teknikat dhe strategjitë e duhura për vlerësimin e nevojave arsimore të nxënësve me nevoja të veçanta arsimore.	2.1. përdor diferencimin dhe individualizimin për të siguruar qasje në përmbajtjen mësimore;
	2.2. përdor teknologjinë ndihmëse në punën me nxënës me nevoja të veçanta arsimore.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MONITORIMI DHE MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT TË NXËNËSIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. ka njohuri për monitorimin e efekteve të PAI-së.	1.1. merr pjesë/bën revizion të PAI-së.
	1.2. përcakton nevojën për shërbime shtesë mbështetëse.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: ORIENTIMI PROFESIONAL DHE KARRIERA E NXËNËSVE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh karakteristikat specifike të nxënësve me nevoja të veçanta arsimore dhe profesionet adekuata për nxënësit me nevoja të veçanta arsimore.	1.1. ofron mbështetje në zgjedhjen e duhur të profesioneve.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PLANIFIKIMIN DHE ZBATIMIN E PROCESIT ARSIMOR DHE VETËVLERËSIMIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh mënyrat e duhura për të modifikuar dhe përshtatja në mësimdhënie dhe hapësira dhe vlerësimi i arritjeve sipas PAI-së.	1.1. përgatit/zgjedh metoda, teknika, mjete pune dhe instrumente për vlerësimin e përshtatshëm për llojin e nevojave të veçanta arsimore, synimet e përcaktuara në PAI-së dhe stilin e të nxënës të nxënës.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE MËSIMDHËNËSVE PËR PUNË ME NXËNËSIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për karakteristikat e nxënësve me nevoja të veçanta arsimore.	1.1. trajnon mësimdhënësit për njohjen dhe punën me këta nxënës dhe forcon kapacitetet e tyre.

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: KËSHILLIM DHE KONSULTIME INDIVIDUALE DHE GRUPORE ME PRINDËRIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për mënyrat për të mbështetur prindërit në punën me fëmijët me nevoja të veçanta arsimore;	1.1. ndihmon prindërit e fëmijëve me nevoja të veçanta arsimore për të kuptuar gjendjen e fëmijëve të tyre dhe ofron ndihmë dhe mbështetje profesionale;
2. di për specifikat e këshillimit efektiv të fëmijëve me nevoja të veçanta arsimore.	2.1. përdor metoda të ndryshme për këshillimin individual dhe grupor të prindërve të fëmijëve me nevoja të veçanta arsimore.

BASHKËPUNIMI ME KOMUNITETIN	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME KOMUNITETIN VENDOR	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. ai informohet për kompanitë përkatëse në të cilat mundet realizohet mësimi praktik.	1.1. lidh karakteristikat e nxënësve me format e mësimdhënies praktike.

ZHVILLIMI DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR ZHVILLIMIN PROFESIONAL DHE BASHKËPUNIMI NË SHKOLLË	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale

1. njeh kompetencat themelore profesionale për mësimdhënësit.	1.1. lidh format dhe përmbajtjet e zhvillimit profesional me kompetencat e nevojshme të mësimdhënësve.
---	--

PUNË ANALITIKE - KËRKIMORE	
Nënfusha: KËRKIM NË PUNËN EDUKATIVE - ARSIMORE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh procedurat për kryerjen e veprimeve dhe kërkimeve të tjera në mësimdhënie.	1.1. kryen kërkime në veprim për të përmirësuar cilësinë e mësimdhënies.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: STRUKTURA DHE ORGANIZIMI I SHKOLLËS (PLANIFIKIMI, MONITORIMI I PUNËS EDUKATIVE-ARSIMORE, EVIDENCA DHE DOKUMENTACIONI PEDAGOGJIK, VLERËSIMI)	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh strukturën e evidencës dhe dokumentacionit për nxënësit me nevoja të veçanta arsimore dhe mënyrat e administrimit të tyre.	1.1. organizon dhe/ose zbaton monitorimin periodik të krijimit të evidencave dhe dokumentacionit për nxënësit me nevoja të veçanta arsimore.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: KLIMA SHKOLLORE, MJEDISI I SIGURTË DHE PJESËMARRJA DEMOKRATIKE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. kupton pse është e rëndësishme përfshirja e nxënësve me nevoja të veçanta arsimore në të gjitha aktivitetet e shkollës;	1.1. përfshin nxënësit me nevoja të veçanta arsimore në veprimtaritë e bashkësisë së nxënësve.

KOMPETENCA SPECIFIKE PROFESIONALE PËR BASHKËPUNËTOR PROFESIONAL - BIBLIKOTEKAR

Shtojca nr. 7

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJA E NXËNËSVE NË MËSIM	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh strategjitë e duhura për të nxënit dhe mbështetjen e nxënësve në mësim sipas karakteristikave individuale;	1.1. është i ndjeshëm ndaj nevojave të ndryshme arsimore të nxënësve, di t'i identifikojë ato dhe të ofrojë mbështetjen e duhur; 1.2. lidh teoritë e të mësuarit me kërkimin dhe përdorimin e informacionit;
2. di për faktorët që ndikojnë në procesin mësimor dhe në motivimin e nxënësve;	2.1. ndërton standarde të larta personale për sukses dhe një qëndrim pozitiv ndaj leximit dhe të mësuarit; 2.2. identifikon faktorët e mundshëm negativë në mësim dhe i merr parasysh në punën me nxënësit;
3. njeh metodat dhe teknikat e punës me nxënësit dhe këshillimin e tyre të suksesshëm në lexim dhe mësim;	3.1. përafron qasjet në mbështetjen dhe mësimin e nxënësve me nevojat e tyre specifike;
4. njeh specifikat kulturore të mjedisit ku ndodhet shkolla;	4.1. di të zgjedhë materiale të përshtatshme për të përmbushur nevojat përdoruesit e ndryshëm;
5. ka njohuri bazë për gjuhët në të cilat kryhet mësimi në shkollë dhe gjuhët e huaja që mësohen në shkollë;	5.1. gjen dhe ofron literaturë në gjuhët që mësohen në shkollë dhe në gjuhët e huaja që studiohen në shkollë;
6. njeh parimet e punës në punëtori;	6.1. ka aftësi për të moderuar punëtoritë edukative;
7. njeh strategji dhe teknika efektive për lexim dhe mësim.	7.1. i ndihmon nxënësit të zhvillojnë aftësitë e pavarura të leximit dhe studimit.

PUNË ME NXËNËSIT	
Nënfusha: MONITORIMI DHE MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT TË NXËNËSIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh sfidat në komunikim dhe bashkëpunim me pjesëtarë të kulturave të ndryshme, me vlera dhe përvoja të ndryshme;	1.1. komunikon me nxënësit në një mënyrë që ofron mbështetje dhe besim; 1.2. komunikimi me nxënësit bazohet në respektin dhe vëmendjen, duke promovuar vlera, qëndrime dhe sjellje pozitive që pret edhe prej tyre;
2. di për rëndësinë e leximit për zhvillimin personal dhe social dhe njeh mënyra të ndryshme për të motivuar leximin;	2.1. përdor qasje të ndryshme për të motivuar dhe zhvilluar interesat për të lexuar; 2.2. zhvillon aftësitë e leximit analitik dhe kritik;
3. njeh modele dhe forma për zhvillimin e veprimtarive jashtëshkollore për lexim dhe shkrim;	3.1. organizon lloje të ndryshme aktiviteteve jashtëshkollore për lexim dhe shkrim;
4. njeh botimet aktuale në letërsi (shkencore dhe artistike) për fëmijë/të rinj.	4.1. zgjedh materiale nga një shumëllojshmëri formatesh për të mbështetur leximin për të mësuar me kënaqësi

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PLANIFIKIMIN DHE ZBATIMIN E PROCESIT EDUKATIV - ARSIMOR DHE VETËVLERËSIMIT	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh potencialin e burimeve të ndryshme të njohurive; vlera dhe përvoja të ndryshme;	1.1. ofron mbështetje profesionale për mësime të ndryshme për përdorimin e ndryshëm burimeve të njohurive;
2. di për specifikat e shtëpive botuese të ndryshme në botim;	2.1. kërkon dhe monitoron në mënyrë proaktive botimet dhe botimet më të fundit që lidhen me punën edukative;
3. ka njohuri për dokumentet konceptuale dhe njohuri të përgjithshme për programet dhe programet për nivelin arsimor në të cilin punon;	3.1. lidh burimet e disponueshme të bibliotekës me programet mësimore dhe jashtëshkollore;

4. kupton veçantinë/individualitetin e nxënësve.

4.1. respekton veçoritë/individualitetet e çdo nxënësi dhe lidh nevojat e tyre me burimet e duhura e të nxënit.

PUNË ME MËSIMDHËNËSIT	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR MËSIMDHËNËSIT PËR PUNË ME NXËNËS	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh mënyra për të punuar me nxënësit duke përdorur literaturë të ndryshme.	1.1. lidh karakteristikat dhe afinitetet e nxënësve dhe përzgjedh literaturën në përputhje me rrethanat.

PUNË ME PRINDËRIT	
Nënfusha: EDUKIMI I PRINDËRVE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. njeh mënyrat dhe format e komunikimit me prindërit;	1.1. di të përshtatë komunikimin me karakteristikat e ndryshme të prindërve;
2. kupton rëndësinë e bashkëpunimit me prindërit.	2.1. përdor mënyra të ndryshme për të përfshirë prindërit në aktivitete të ndryshme në bibliotekë.

BASHKËPUNIMI ME BASHKËSINË (KOMUNITETIN)	
Nënfusha: BASHKËPUNIMI ME INSTITUCIONET DHE ORGANIZATAT PROFESIONALE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. ka njohuri në fushën e bibliotekës dhe veprimtarive të ngjashme;	1.1. është në gjendje të krijojë një rrjet bashkëpunimi me organizata dhe institucione të jashtme me aktivitete që lidhen me bibliotekën, botim librash, bibliofil e të ngjashme;
2. njeh specifikat e llojeve të ndryshme të bibliotekave.	2.1. përdor informatë nga lloje të ndryshme bibliotekash.

ZHVILLIMI DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL	
Nënfusha: ZHVILLIMI PROFESIONAL PERSONAL	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. di për kompleksitetin e profesionit profesional bibliotekar i asociuar dhe nevoja për të mësuar gjatë gjithë jetës;	1.1. përdor njohuritë nga (arsimimi dhe të nxënësve formal, joformal dhe informal) për të përmirësuar praktikën e vet;

2. di për rëndësinë e zhvillimit profesional personal;

2.1. identifikon nevojat për zhvillim profesional personal duke përdorur standardet dhe rezultatet e vetë-reflektimit për punën e vet;

3. di për kompetencat dhe standardet për profilin e bashkëpunëtorit të tij profesional;	
4. kupton rëndësinë e planifikimit të vetes zhvillim profesional;	
5. njih mënyra dhe mundësi efektive për personale dhe zhvillim profesional;	5.1. analizon dhe përcakton nevojat për përmirësimin e vet praktikë;
6. informohet për shoqatat profesionale të bibliotekarëve;	6.1. bashkëpunon me bashkëpunëtorët profesional dhe me shoqatat profesionale brenda dhe jashtë shkollës.
7. njih kodin etik të profesionit.	

ZHVILLIMI DHE BASHKËPUNIMI PROFESIONAL	
Nënfusha: MBËSHTETJE PËR ZHVILLIM PROFESIONAL DHE BASHKËPUNIM SHKOLLOR	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. kupton rëndësinë e bashkëpunimit profesional në shkolla;	1.1 vendos marrëdhënie profesionale në punë;
2. të kuptuarit e potencialit të materialeve mësimore përgatitur nga mësuesit;	2.1 promovojnë dhe ndajnë burimet mësimore të prodhuara nga mësuesit;
3. njih mënyra për të nxjerrë dhe përdorur informacion nga një shumëllojshmëri burimesh të shkruara dhe digjitale.	3.1 ofron mbështetje profesionale për stafin mësues në lidhje me bibliotekën dhe përdorimin e informatës së duhur.

STRUKTURA, ORGANIZIMI DHE KLIMA NË SHKOLLË	
Nënfusha: STRUKTURA DHE ORGANIZIMI I SHKOLLËS DHE KLIMA SHKOLLORE, MJEDISI I SIGURTË DHE PJESËMARRJA DEMOKRATIKE	
Njohuritë dhe mirëkuptimet profesionale	Aftësitë dhe shkathtësitë profesionale
1. kupton rëndësinë e bibliotekës si qendër për të mësuar dhe përdorur burime të ndryshme informacioni;	1.1. Organizon bibliotekën që të jetë një qendër mësimi dhe shkëmbimi informacioni në shkollë.
2. njih lloje të ndryshme materialesh dhe mjetesh për mësimdhënie dhe mësimdhënie dhe për zbatimin e planeve dhe programeve mësimore dhe programeve në shkollë;	2.1. vlerëson burimet e të mësuarit me formate të ndryshme dhe nga media të ndryshme;
	2.2. di të lidhë politikatat zhvillimore të shkollës me burimet e nevojshme për zbatim;
3. kupton faktorët socialë dhe psikologjikë që ndikojnë në përdorimin e burimeve nga stafi profesional dhe nxënësit;	3.1. përdor mënyra të ndryshme për të rritur interesin e nxënësve, punonjësve dhe prindërve për përdorimin e bibliotekës;

4. njuh dhe kupton produktet multimediale, rrjetet lokale dhe të tjera dhe shërbimet e bibliotekave online;	4.1. udhëzon nxënësit dhe stafin që të përdorin produktet multimediale dhe shërbimet e bibliotekës online;
5. kupton se gjatë planifikimit të punës në shkollë duhet të merren parasysh specifikat e mjedisit në të cilin ndodhet shkolla.	5.1. organizon aktivitete në lidhje me funksionimin e bibliotekës që pasqyrojnë planin dhe programin e shkollës dhe specifikat e komunitetit;
6. njuh mënyra të ndryshme të shkrimit dhe paraqitjes së përmbajtjes;	6.1 vlerëson dhe zgjedh mënyrën më të përshtatshme për paraqitjen e informacionit;
7. njuh mundësinë e përdorimit të teknologjive të ndryshme të informacionit dhe komunikimit me përfshirjen e teknologjive të reja;	7.1. di të përdorë TIK-un për krijimin, ruajtjen, gjetjen, ndarjen dhe organizimin e informatës dhe për komunikim;
8. di për dallimet midis njerëzve dhe midis komuniteteve (kultura, pamja fizike, etj.);	8.1. promovon ndjeshmërinë dhe pranimin e dallimeve;
9. njuh dhe kupton rregullat për menaxhimin dhe organizimin e bibliotekës së shkollës;	9.1. organizon bibliotekën që të jetë lehtësisht e qasshme për përdoruesit;
	9.2. siguron qasje elektronike në materialin bibliotekar;
	9.3. i udhëzon nxënësit të përdorin bibliotekën;
10. njuh proceset e bibliotekës, blerjen e librave, periodikëve, revistave, gazetave etj.;	10.1. përmirëson punën e bibliotekës bazuar në njohuritë për efektet e punës së mëparshme (përdorimi i bibliotekës, kënaqësia dhe efektet e përdorimit);
	10.1. kryen përpunimin profesional - katalogimin, klasifikimin dhe rregullimin e fondit të librit;
11. njuh softuer për punë bibliotekare dhe të tyre përparësitë;	11.1. përdor sistemet kompjuterike për funksionimin e bibliotekës
12. di rregulloret e sigurisë së bibliotekës dhe kupton rëndësinë e krijimit të një sistemi sigurie;	12.1. rregullon sistemin e sigurisë sipas kushteve në shkollë;
	12.2. siguron respektimin e kodit të mirësjelljes në bibliotekë;
13. njuh rregulloret e të drejtave të autorit dhe rregullat e citimeve.	13.1. promovon respektimin e të drejtës së autorit dhe citimin e duhur.